

GÜVENLİK TEDBİRLERİ

BOLUM -1 DEVRİYENİN TANIMI

Görev alanı içinde genel emniyeti ve caydırıcılığı sağlamak, suç işlenmesini önlemek, olay olduktan sonra işlenen suçları ve faillerini takip etmek, işlenmiş suçlarda şüphelileri yakalamak, delilleri korumak ve kolluk kuvvetlerine teslim etmek, yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmek üzere sorumluluk bölgesinde amirlerince belirlenen bir güzergahta yaya veya araçlı olarak gezerek yapılan üniformalı ve tam teçhizatlı iki özel güvenlik elemanından oluşan bir güvenlik hizmetidir?

DEVRİVE HİZMETLERİNİN AMACI

1. Hizmet ettiği insanların can ve mal emniyetini korumak,
2. suç için elverişli fırsatları azaltmak, suç işleme eğilimi ve niyetinde olanlara karşı caydırıcı olmak güvenlik ve emniyeti sağlamak,
3. ÖGG kanunlarca verilmiş olan yetkileri ve insanların huzuru için konulmuş kuralların uygulanmasını sağlamak,
4. Kendisine arandığı bildirilen şahısları yakalamak ve Genel kolluğa teslim etmek,
5. Düzenlenen etkinlikler esnasında meydana gelebilecek suçları önlemek,
6. Olaylara müdahale etmek, suçluları ve olay yerini muhafaza etmek ve genel kolluğa bilgi vermek,
7. Görev bölgesindeki olayları ve şüpheli şahısları gözlemek, suçla ve suçlularla mücadele etmek,
8. Yardım gereken hallerde yardıma muhtaç kimselere yardım etmek, lüzumu halinde ilgili kurumlara bilgi vermek,
9. Halkın yardım çağrısına daha hızlı bir şekilde cevap vererek verimliliği artırmak,
10. Halktan aldığı yardım ve destek sayesinde, güvenlik görevlisine bilgi akışını artırarak suçla ve suçlularla mücadele etmek ve suçların önlenmesi sağlamak,
11. Kanunların kendisine verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

DEVRİVE HİZMETLERİNİN ÖNEMİ

Devriye hizmetleri suçun önlenmesinde kullanılan en etkili yöntemlerden biridir. Çünkü suç için elverişli ortamları azaltır, vatandaşları, işyeri sahiplerini ve yöneticilerini güvenlik tedbirleri konusunda bilgilendirir. Vatandaşların kendilerini güvende hissetmelerini sağlar. ÖGG suç işlenmesi halinde suç delilleri ve suçluları muhafaza etmekle birlikte olayların meydana gelmeden önce engellenmesi için de gerekli tedbirleri alır.(Açık pencereleri kapatmak, elektrik ve su tesisatlarını kontrol etmek gibi)

DEVRİVE ÇEŞİTLERİ

- 1.Otomobil Devriyesi 4.Motosikletli Devriye
- 2.Yaya Devriye 5.Atlı Devriye
- 3.Kombine Devriye 6.Bisikletli Devriye

DEVRİVE VÖNTEMLERİ

1. Olağan Devriye (Rutin Devriye)
2. Dairesel Devriye
3. Geri Dönümlü Devriye
4. Planlı Devriye (Belli bir program dahilinde)

DEVRİVE TURU ÖNCESİ HAZIRLIK

1. Psikolojik ve zihinsel hazırlık - Bölge hakkında bilgi edinme
2. Fiziksel hazırlık-Görev teçhizatı a.Teçhizat kontrolü b.Araç Kontrolü

YAYA DEVRİVE USULLERİ

1. Kendisi için gerekli olabilecek halk desteğini halkla daha fazla münasebette bulunarak sağlar.
2. Devriye bölgesinin karakteri ve problemleri hakkında derin bilgi edinme imkanına sahiptir.
3. Güvenlik amacıyla, devriye güzergahı ve molalar için aynı yerler kullanılmamalı,

4. Görünür olmalı, kısa duraklamalarla etraf kontrol edilmeli, etrafta şüpheli durumlar takip edilmeli,
5. Bölgedeki elektrik, su, hava gazı ve iletişim şebekeleri kontrol edilmeli olumsuzluklar haber verilmeli,
6. Binaların yakınlarında dolaşan kişiler kontrol edilmeli
7. Sık ve düzenli olarak yapılan devriye çalışması suçlular üzerinde olumsuz etkiler yapacağı gibi özellikle saldırıya uğrayabilecek bayanlar, yaşlı kadınlar veya acizler üzerinde ise güven duygusu oluşturur.

MOTORLU DEVRİYE USULLERİ

1. Yüksek derecedeki hareket sebebi ile devriye bölgesinin daha fazla kontrol edilmesini sağlar şikayetlere daha hızlı bir şekilde cevap verilerek, suçluların takip edilmesinde daha etkilidir
2. Trafik takiplerinde çok etkilidir. Bu sebeple Zaman zaman araçtan inilerek,yaya olarak etraf kontrol edilmeli,
3. Acil bir durum olmadığı sürece trafik kurallarına uymalı, Çevre detaylı görülebilecek hızda seyredilmeli,
4. Özellikle sakin, ıssız ,ağaçlık alanlar ile park edilmiş otoların çevreleri kontrol edilmeli

5. Çevremizde anormal görülen şahıslar ile duran araçlar kontrol edilmeli.

DEVİRİYENİN GENEL OLARAK DİKKAT EDECEĞİ USULLER

1. Devriye görevlileri en az iki kişi ve yüksek seviyede görünür olmalı,
2. Devriye tanımlanabilir olmalı, görevine üniformalı ve tam teçhizatlı çıkmalı,
3. Görev bölgesini çok iyi tanımalı. (Çevre yollarını, giriş-çıkışları ve kişileri) suç sonrası müdahaleye hazır olmalı,
4. sistemli ve devamlı olmalı, görev bölgesinin tamamına dikkat etmeli, görev bölgesinin tamamını kontrol altına almalı,
5. Devriye hizmeti belirli bir güzergahta uygun tempolu adımlarla, durmadan yapılır,
6. Görev bölgesinde görünür olunmalı. (Gündüzleri kaldırım kenarından gibi.),
7. Çıkabilecek ani olaylara karşı her an hazır olmalı. (Zihinsel ve bedensel)
8. Yardım gerektiğinde genel kolluk kuvvetlerine, hastane ve itfaiyeye bilgi verilmelidir.
9. Telefon ve düdükle ihbar yapılabilirdiği gibi gerektiğinde havaya ateş açmak suretiyle de ihbar yapılabilir.
10. potansiyel suçlular tarafından önceden tahmin edilemez olunmalıdır, suçla ilgili endişe ve korkuya yol açılmamalıdır
11. Görev tesliminde bilgi aktarılmalı. (Meydana gelmiş olaylar hakkında)
12. Zaruret olmadıkça görev yeri terk edilmemeli.
13. Birden fazla devriye varsa birbirleriyle irtibatlı olunmalı.
14. Bölgesindeki önemli şahıs ve yerleri iyi bilmeli. (kişiler, binalar, sokaklar) vatandaşların desteğini sağlamalı,
15. Daima vakur, ciddi ve nazik görev yapmalı. (Aynı zamanda dikkatli olmalı)
16. Görev sonunda verilen talimata göre rapor yazmalı.

DEVİRİYENİN GÖREVLERİ

- A. Öneyici Görevleri
- B. Koruyucu Görevleri
- C. Yardım Görevleri
- D. Adli Görevleri

A.ÖNLEYİCİ GÖREVLERİ

1. Üniformalı özel güvenlik görevlisi güvenlik hizmetinin temelidir.
2. Bölgede suç işleme eğilimi ve niyetinde olanlarla potansiyel suçluların üzerinde etkilidir.
3. Halk üzerinde olumlu etki bırakır,güven duygusunu arttırır.
4. Okul, fabrika, sinema, pazaryeri gibi halkın yoğun olduğu bölgeleri sürekli kontrol etmek.
5. Hava,deniz, kara gibi toplu ulaşım araçlarının durak ve bilet satılan noktalarında düzenin sağlanılmasına yardımcı olmak,

6. Devriye Bölgesindeki rutin dışı faaliyetler hakkında araştırma yapar.
7. Bölgesinde problemleri yerler hakkında öncelikli kontrol yapmak.
8. Kendilerine yapılan herhangi bir çağrıya ivedilikle cevap vermek ve intikal etmek
9. Bölgelerinde oluşabilecek uyuşturucuyla ilgili suçları, kaçakçılık ve küçüklere karşı laf atma, sarkıntılık gibi suçları kontrol etmek.
10. Görev yaptıkları tesislerdeki donanımları (anahtar, kapı, pencere) kontrol etmek.

B. KORUYUCU GÖREVLERİ

1. Görev alanı içerisindeki kişilerin can ve mal emniyetlerini sağlamak,
2. Görev alanındaki tesisleri korumak,
3. Bölgesinde meydana gelebilecek doğal afetlerle, can ve mal güvenliği ile ilgili koruyucu tedbirleri almak,
4. Suç konusu eşyalara el koymak ve bu suç eşyalarını genel kolluğa teslim etmek,
5. Görevli olduğu etkinliklerde (toplantı, konser, düğün, cenaze, spor müsabakası) gerekli önleyici ve koruyucu tedbirleri almak,
6. Görev bölgesinde zararlı olabilecek ilgisiz şahısları uzaklaştırmak,
7. Ağır ve bulaşıcı hastalıklarla ilgili gerekli tedbirleri almak, ilgilileri bu konuda bilgilendirmek,
8. Sabotaj yapılabilecek yerleri kontrol etmek,
9. Suç işlemeye müsait ve meyilli olan şüpheli şahısları gözlemlemek,
10. Seyyar satıcı ve benzer şahısların durumlarını kontrol etmek,
11. Olay yerini korumak ve delilleri muhafaza etmek.

C. YARDIM GÖREVLERİ

1. İlk yardım konusunda bilgi sahibi olmak,
2. Kaza, yangın, doğal afet gibi durumlarda insanlara yardım etmek,
3. Yardım isteyenler ile yardıma muhtaç olanlara yardım etmek ve bunları ilgili kurumlara yönlendirmek,
4. Kendini sevk ve idare edemeyeceklerle alil ve acizlere, kaybolmuş veya yardıma muhtaç çocuklara yardım etmek,
5. Kaybolan, yer soran, ve benzeri isteklerde bulunan vatandaşlara yardım etmek,
6. Sokaklarda gezinen ve ikametini tarif edemeyen kişilere yardım etmek ailelerini bulunmasını sağlamak,

D. ADLİ GÖREVLER

1. Suça el koymak, suçun devamını engellemek ve suçluları yakalamak, genel kolluğa teslim etmek, (CMK Mad.90)
2. Olay mahallini muhafaza etmek. Delillerin kaybolmaması, değişmemesi için tedbirler almak, (CMK Mad. 168)
3. Görevli olduğu alanlarda haklarında yakalama, tutuklama ve mahkumiyet kararı bulunanları yakalamak ve bunları genel kolluğa teslim etmek,
4. Suç eşyası olabilecek nesnelere koruma altına almak genel kolluğa teslim etmek,

NOT: Devriye personeli, eşgal tarifi konusunda; tecrübeli, şüpheli şahıslar ve durumlar konusunda duyarlı, tehlikeleri sezebilen görev alanını sürekli kontrol altında tutan hüneler göstermelidir.

BOLUM-2 NOKTA HİZMETLERİ

NOKTA TANIMI:

Kamu düzeninin korunması, suçların önlenmesi, özel dikkat gösterilmesi gereken belirli yerlere karşı yapılabilecek saldırıların önlenmesi ve çevre sakinlerine güven verilmesi amacıyla özel olarak belirlenmiş, belirli ve sınırlı bir alanda kurulan görev yerine nokta denir.

NOKTANIN AMACI VE ÖNEMİ

Güvenlik hizmeti alan kişiyi yada tesisi korumak amacıyla stratejik hakim bir alana kurulur. Suçlar engellenir varsa suçlular yakalanır, yardım ihtiyacı olanlara yardım edilir.

NOKTA KURULABİLECEK YERLER

1. insanların toplu olarak bulunduğu çarşı, pazar, park, istasyon, iskele, toplantı, spor karşılaşması, sahne gösterileri, cenaze, düğün vb.
2. Mali,iktisadi ve sanayi,tesislerinin bulunduğu yerler,
3. Koruma hizmeti sunulan bina ve tesislerin çevresi,
4. Potansiyel suç riskinin yüksek olduğu yerler,
5. Özel koruma hizmeti sunulan kişilerin konut ve işyerleri,

NOKTA GÖREVLİSİNİN DİKKAT EDECEĞİ HUSUSLAR

1. Nokta görevlisine noktadan uzaklaştırıcı görev verilmemeli,
2. Nokta görevlisi görev alanından ayrılmamalı,
3. Kılık kıyafeti düzgün ve teçhizatı tam olmalı,
4. Görev yerinin tüm ayrıntılarını bilmelidir (giriş çıkış ve hassas bilgileri),
5. Görev bölgesi dışında herhangi bir olayla ilgili yetkililere bilgi vermeli,
6. Görev alanında meydana gelen olayla ilgili zamanında müdahale etmeli,
7. Nokta görevi hassas bir görev olduğundan son derece ciddi ve nazik olmalı,
8. Görev esnasında ciddiyeti bozucu tutum ve davranışlarda bulunmamalı,
9. Nokta bölgesinde yanıcı, yakıcı ve kedisini meşgul edici madde bulunmamalı

NOKTA GÖREVLİSİ'NİN GÖREVLERİ

1. Görev alanını bilmeli ve izinsiz giriş-çıkışa müsaade etmemeli,
2. Şüpheli şahısları takip etmeli hareketlerini gözlemlemeli olumsuzlukları üstlerine bildirmeli,
3. Görev alanına giren deli, dilenci, seyyar satıcı ve sarhoş şahısları uzaklaştırmalı,
4. Görev alanındaki kişileri tanımalı, yanıcı, patlayıcı vb maddeleri bilmeli,
5. Meydana gelen olaylar karşısında soğukkanlılığını korumalı ve korunanları güvenli bir ortama sevk etmeli,
6. Görev bölgesinde reklamcılarının ve seyyar satıcıların giriş-çıkışları işgal etmesine ve halkın görev bölgesine toplanmasına müsaade etmemeli,
7. Haklarında genel kollukça bildirilen ve yakalanması istenilen şahısları yakalar ve teslim eder.
8. Görev bölgesinde yankesicilik, hırsızlık ve dolandırıcılık gibi olaylara karşı dikkatli olmalı,
9. Bölgesindeki muhtemel tehlikelere karşı gerekli uyarı işaretlerini koymalı.

BÖLÜM-3 KONTROL NOKTALARI

KONTROL NOKTASI TANIMI, AMACI VE ÖNEMİ

Koruma ve güvenlik hizmeti sunulan bina ve tesisler ile cenaze ve düğün törenleri, festival, sahne gösterileri vb. etkinliklerin yapıldığı açık ve kapalı alanların ana girişlerinde oluşturulan, koruma amacına uygun bir şekilde gerekli donanımlara sahip olarak sistemli ve planlı bir şekilde donatılan, yeterli sayıda güvenlik görevlisi tarafından güvelik kontrolünün yapıldığı belirli bir yerdir.

KONTROL NOKTASI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER ÖGHDK'NUN 7 MADDESİ:

- A)Koruma ve güvenliği sağladıkları alanlara girmek isteyenleri duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme.
- B)Toplantı, konser, spor müsabakası, sahne gösterileri ve benzeri etkinlikler ile cenaze ve düğün törenlerinde kimlik sorma, duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme
- F)Hava meydanı, liman, gar, istasyon, terminal gibi toplu ulaşım tesislerinde kimlik sorma, duyarlı kapıdan geçirme, bu kişilerin üstlerini dedektörle arama, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirme.
- G)Genel kolluk kuvvetlerine derhal bildirmek şartıyla, aramalar sırasında suç teşkil eden veya delil olabilecek yada suç teşkil etmemekle birlikte tehlike doğurabilecek eşyayı emanete alma

KONTROL NOKTASI ÇALIŞMA ESASLARI

Kontrol noktalarında görev yoğunluğu 24 saat esas alınarak personelce ayarlanır. Genellikle 3-5 personel'den oluşur; Yönlendirici Personel, Kontrol Görevlileri, Kontrol Noktası Amiri, Güvenlik Kontrolü.

Kontrol Noktası Görevlisinin Dikkat Edeceği Hususlar

1. Her şahıs ve araç tek tek ve düzenli olarak kontrol edilmeli,
2. Elektronik eşyalar çalışır vaziyette kontrol edilmeli diğer eşyalarla farklılık gösteriyorsa daha dikkatli incelenmeli,
3. Şahısların beraberinde getirdikleri çanta, paket, poşet, valiz, çiçek vb. eşyalar ve araçlar gerekli kontrolden geçirilir. Teknik imkanların olmadığı noktalarda eşyalar sahibine açtırılarak kontrol edilir daha sonra kimlik kontrolü yapılır.
4. Silahlar farklı bir uygulama olmadığı sürece şarjorsüz olarak veya tamamen teslim tutanağı ile teslim alınmalı,
5. Tesislerin çalışma saatleri dikkate alınmalı ve tesislerde yeterli sayıda personel bulundurulmalı,
6. Noktanın etrafında gerekli aydınlatma sağlanmalı,mümkünse etraf CCTV ile kontrol edilmeli,
7. Acil durumlarda iletişim maksadıyla telefon, telsiz vb iletişim araçları ile aydınlatma araçları, yangın söndürme araçları,hız kasisleri, kapan,araç ve bariyerleri bulunmalı,

Kontrol Noktası Görevlisinin Özellikleri ve Davranışları;

1. Kendi kendine yetebilmelidir,
2. Dürüst olmalıdır,
3. Gevşek ve lakayt olmamalıdır,
4. Sağ duyulu olmalıdır,
5. Strese karşı tahammül edebilmelidir,
6. Sabırlı olmalıdır,
7. Olaylardan çabuk etkilenmemelidir. Kendinden emin olmalıdır.10

GİRİŞ KONTROL YÖNTEMLERİ

Giriş kontrol yöntemleri, bölgenin hassasiyetine göre düzenlenir. Bu yöntemler:

1. ÖGG'nin onaylaması yöntemi: Bölgeye giriş yapacak kişi veya araç ÖGG tarafından teknik cihazlarla kontrol edilmek suretiyle alınır.
2. Kapalı devre tv sistemi: Özellikle insanlar için güvenli olmayan zehirli, radyoaktif madde veya yangın tehlikesi bulunan yerlerde kullanılır.
3. Biyometrik cihazlarla boyut karşılaştırma ve mukayese sistemi: Hassas alanlar için kullanılır. EI izi, parmak izi, gözün iris veya retina şekli, sese ve yüze karşı duyarlı cihazlarla yapılır
4. Özel bilgiye sahip olma sistemi: Korunan alana ancak belli bir şifre veya anahtarla girilebilir
5. Kart sistemi: Korunan tesis tarafından,girmesine izin verilen kişilerce kullanılmak üzere belirli bir formatta hazırlanarak giriş yapan kişiler kontrol edilir (Daimi-geçici-ziyaretçi-araç giriş kartları)11

ARAMA VE KİMLİK KONTROLÜ

1. Güvenlik açısından tehlikeli olabilecek veya herhangi bir suçta kullanılması muhtemel araçların bulunması amacıyla yapılan bir güvenlik tedbiridir.
2. Suç teşkil eden bir şey bulunursa genel kolluk haberdar edilir.
3. Kontrol edilecek şahsın dış görünüşüne dikkat edilmelidir.
4. Kimliğin sahte veya şahsa ait olup olmadığı kontrol edilir
5. Kimlik bilgileri şahsın kendisine sorulur
6. Doğum yeri ve şahsın özellikleri kimlikle mukayese edilir
7. Fotoğraf incelemesi yapılır.

NOT: Güvenlik görevlileri görevin yoğun olduğu, personelin duygusal olduğu anlarda dikkatli olmalıdırlar. Çünkü tehlikeli ve yasak maddeler böyle anlarda kolaylıkla gizlenip geçirilebilir.

ÖZELİKLİ ŞAHISLARIN KONTROLÜ

1. Değerli veya tehlikeli madde taşıyan kişiler,
2. Hasta,yaşlı veya özürlü kişiler,
3. Kurum personeli,

4. Çocuklar,

5. Diplomatik konumu olan şahıslar;

8 Nisan 1961 Viyana Sözleşmesi gereğince uçağa binmeden önce prensipte, devlet reisleri ve hükümet tarafından davet edilen resmi misafirler dışında tüm diplomatik şahıslar güvenlik kontrolü veya taramasına tabidir. Beraberlerindeki mühürlü çantalar kontrole tabi değildir. Her ülkede durum farklı olabilir. Ülkemizde, karşılıklılık esasına göre, sadece çantalara, X-ray cihazından geçmeme imkanı sağlanmaktadır.

6. VIP (Very Important Person) Şahıslar:

Viyana Sözleşmesi gereğince uçağa binmeden önce prensipte, devlet reisleri ve hükümet tarafından davet edilen resmi misafirler dışında tüm diplomatik şahıslar güvenlik kontrolü veya taramasına tabidir. Beraberlerindeki mühürlü çantalar kontrole tabi değildir. Ülkemizde, karşılıklılık esasına göre, sadece çantalara, X-ray cihazından geçmeme imkanı sağlanmaktadır.

7. Ziyaretçiler

8. Araçlar

HAVA ALANLARI İÇİN ŞAHISLARIN KONTROLÜ

1. Silah Taşıma Yetkisine Sahip Olanlar; Hava meydanlarına ve uçaklara silahla girilmez. Silah, Usulüne göre teslim alınır ve çıkışta sahibine teslim edilir.

2. Mahkum-Tutuklu ve Gözaltında Bulunanlar; Daha önceden havayolu şirketi bilgilendirilir. Uçuş esnasında bu şahıslara çakmak vs tehlikeli maddeler verilmez ve alkol servisi yapılmaz.

3. Akli dengesi bozuk şahıslar,

4. Kabul edilemeyecek yolcular tekrar kontrol edilir ve uçağa bindirilir.

5. Seyahatten vazgeçen yolcu, bu yolcunun bagajı ve oturduğu yer kontrol edilir.

6. Geç kalan yolcular; daha dikkatli aranmalıdır.

EŞKAL

Görgü tanıklarının tanımlamalarına uygun olarak olayla ilgili muhtemel kişilerin kimlik tespitlerinde ana ayırt edici özellikleri olan, alın, kaş, göz, burun, ağız, kulak, yanak, çene, yüz çizgileri, yüz şekli ve bunların birleşmesinden oluşan resimdir.

EŞKAL TESPİTİ

Eşkal tanımlanmasında üç unsura dikkat edilmeli

1. Şahsı diğer insanlardan ayıran fiziki özellikleri algılamak

2. Hafızadaki bilgileri akılda tutmak

3. ilgililere süratle bilgi vermek

EŞKAL TARAFİNDE BELİRTİLECEK ÖZELLİKLER

isim, takma isim(lakap), cinsiyet, meslek, biliniyorsa milliyet, boy, kilo, göz rengi, saç rengi, ten rengi, ayırt edici özellikler: kekemelik, sakatlık, topallık, vücudun herhangi bir yerinde yara veya benzeri iz, alışılmışın dışında saç kesimi, yüzde veya vücutta leke, ben veya çil gibi izler ve belirleyici özellikler, alışılmışın dışında giyim tarzı, vücut yapısı, Yüz yapısı, kafa yapısı, alın, kaş, burun, ağız, çene, dudaklar, kulaklar, eller, ses ve davranışdır.

İNSANLARDA DEĞİŞMEYEN NİTELİKLER

1. Boy,

2. Belirgin sakatlıklar,

3. Fiziksel yapı,

4. Kekemelik, pelteklik, yavaş konuşma,

5. Sağırlık, dilsizlik,

6. Ameliyat izleri,

7. Yüz rengi, yanık izleri, ben.

EŞYA TARİFİ

Kaybedilen veya çalınan bir eşyanın bulunması, bulunan veya yakalanan eşyalar içerisinden ayırt edilmesi noktalarında yararlı sonuçlar verir.

Eşya Tarifinde Dikkat Edilecek Hususlar

Nesnenin cinsi, şekli, markası, seri numarası, üzerinde bulunan herhangi bir özel işaret, rengi, ölçüleri, yaklaşık ağırlığı, yapım yeri ve yılı, yapımında kullanılan maddeler, varsa fotoğrafı ve diğer özel unsurlar

NOT ALMANIN TANIMI, AMACI VE ÖNEMİ:

Görme, koklama, dokunma, duyma ve tatma(5duyu organı) duyu organlarımızla hafızamızda algılanan bilgilerin yazılı olarak kayıtlara geçirilmesine "Not alma" denir.

NOT DEFTERİNİN AMACI

1. Yapılan görevle alakalı bilgilerin kalıcı olmasını sağlar.
2. Olayla alakalı tüm bilgilerin delil olarak kullanılmasını sağlar.
3. Hafızada tutulması mümkün olmayan bilgilerin kullanılmasını sağlar.
4. Görevli ekibin bilgilerinin güncellemesini ve tecrübelerini artırmalarını sağlar.

NOT ALMANIN ÖNEMİ VE KURALLARI

1. Not alma görevlilerin gözlemlerini eksiksiz olarak yazıya geçirilmesini sağlar
2. Not defterinin yapraklar numaralanmalı ve yırtılmamalı o günkü görevli ekip personelinin isimleri deftere yazılmalı,
3. Not defterinin sayfasına günlük düzenli olarak tarih atılmalı, olay olmamış olsa dahi kullanılmadığına dair not düşülmeli.
4. Tüm yazılar tek çeşit kalemle yazılmalı ve hiç bir şey silinmemeli düzeltilecekse bile sadece üzeri çizilir ve doğrusu yazılmalı
5. Değişiklik yapılması gerekiyorsa tek çizgi ile çizilip doğrusu yazılmalıdır.
6. Olay yerindeki görülen tüm detaylar atlanılmadan yazılmalı, olayla ilgisi ve bilgisi olan şahısların isimleri not edilmeli,
7. Rutin dışı olaylar mutlaka yazılmalı

RAPOR YAZMA

RAPOR TANIMI;Güvenlik görevlisinin görevi esnasında; şahıs, olay ya da bir konu hakkında yetkili amirine bilgi vermek üzere düzenleyip imzaladığı yazılara rapor denir.

Görevlinin görevi esnasında gördüğü, bildiği ve meydana gelen herhangi bir durum ve olay hakkında üstlerini ve amirlerini bilgilendirmek üzere ortaya koyduğu belgeye rapor denir

RAPOR YAZMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Mesleki raporlar yetkili makama yazıldığı için aksi sabit oluncaya kadar geçerli belgelerdendir. Raporun çeşidine göre hukuki sonuçlar doğabilir. Kasıtlı olarak gerçek dışı rapor vermek suç sayılmıştır.

Bir görev sırasında meydana gelecek herhangi bir olayı amire bildirme ihbar anlamına gelebileceği gibi görevli tanık durumuna da geçebilir. Bir görevin ne şekilde ve nasıl yerine getirildiğinin bildirilmesi gayesi ile hazırlanan raporlar da aynı anlamı taşır.

RAPOR YAZILMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

- 1- Raporun hitap bölümüne raporun sunulduğu makam büyük harfle yazılır.
- 2- Raporlar okunaklı, anlaşılır ve düzgün cümlelerle yazılmalıdır. Raporlar uzun ve kapsamlı olabileceği gibi özlü ve kısa da olabilir.
- 3- Raporlar;olayın tarihi ve saati yazılmalı olay yerinin tarifi yapılmalı, mağdur, şüpheli ve tanıklar belirtilmeli olaylar kronolojik sıraya göre yazılmalı olay gününe ait hava ve ışık durumu belirtilmeli, yazılar silinti ve kazıntı yapılmadan objektif yazılmalı,
- 4- Raporlar belli boyuttaki kağıtlara daktilo ile yazıldığı gibi el yazısı ile de yazılabilir. EI yazısı ile yazıldığında mürekkepli kalem kullanılır.
- 5- Raporlar kişisel düşüncelere yer vermeden ön yargısız, objektif,görüldüğü biçimde ve bilgiler tam ve doğru olarak yazılmalıdır. Gerçek dışında bilgilerin yazılması veya eklenmesi ileride giderilmesi mümkün olmayan olumsuz sonuçlar doğurabilir.
- 6- Raporun çeşidine göre,gerekli olduğu veya istendiği durumlarda kendi görüş ve önerileri yazılması gerekebilir. Bazı raporlarda kişisel görüş yazılmaz.
- 7- Raporun yazılıp verildiği tarih gün ve saat yazılır. Bazı önemli hususlar ve zamanın ayrıntılarıyla belirtilen olaylarda dakika da yazılması gereklidir.

8- Raporu veren kişi, raporun sonuna imza bölümüne adını, soyadını, memuriyet ve görev unvanını yazarak imzalaması gerekmektedir.

9- Rapor birden fazla görevli tarafından düzenlendiğinde müşterek rapor olduğu belirtilir ve her görevlinin adı soyadı, rütbe, memuriyet unvanı ve imzaları bulunur.

Raporlar genelde 2 suret tanzim edilir. Raporun bir suretine görevli olduğu birimin en yakın amirine bir yazı ekinde bildirilir. Bir surette raporu yazanda kalır.

RAPOR TÜRLERİ

1. Sözlü Rapor 2. Görsel Rapor 3. Elektronik Rapor 4. Yazılı Rapor

RAPOR ÇEŞİTLERİ

1. Bilgi raporları 2. Olay bildirim 3. Gözlem raporları 4. Ekspertiz (uzman) raporları

BÖLÜM-6 TUTANAKLAR16

TUTANAGIN TANIMI, AMACI VE ÖNEMİ

"Herhangi bir olay veya iş sonucunda yapılanların, elde edilen bilgi ve belgeler ile düşüncelerin belli bir düzen halinde yazılı olarak tanzim edilmesine denir."

Tutanaklar konuyu basit, anlaşılır, net ve akıcı sade bir ifade ile kaleme alınır. Tutanakların hepsinde mutlak olması gereken ortak özellikler bulunmakla birlikte olayın özelliğine göre tutanağın kendine has özellikleri ve planı olabilir.

TUTANAGIN BÖLÜMLERİ

Tutanaklar genel olarak başlık, giriş, gelişme, sonuç, tarih, saat ve imza olmak üzere altı bölümden oluşur:

Tutanakların adli soruşturma safhası itibariyle hazırlık soruşturması bakımından anlam ifade edebilmesi için en az iki resmi görevli tarafından imza edilmesi gerekir.

Tutanakların Ortak Özellikleri

Tutanaklar olay veya suçun çeşidine ve niteliğine göre genel olarak aşağıdaki hususların tamamını veya bir kısmını kapsayacak şekilde düzenlenir:

- 1. Tutanakta içeriği yansıtan bir başlık olur.**
- 2. Tutanağa konu olan olay ya da işlemin öğreniliş şekli belirtilir.**
- 3. Olayın meydana geldiği veya işlemin yapıldığı yer ile ilgili adres bilgileri belirtilir.**
- 4. Tutanaklarda şüpheli, tanık, müşteki-mağdurların açık kimlikleri yer alır,**
- 5. Tutanakların son kısmına yapılan işin tutanak olduğu belirtilip, düzenleniş tarihi ve bitiş saati yazılır.**
- 6. Tutanakta düzenleyenler ile tanık, şüpheli, mağdur-müştekilerin adı soyadı ve unvanları ile imzaları bulunur.**

Tutanak Yazarken Dikkat Edilecek Hususlar

1. Tutanağın başlık kısmı kağıdın üst-orta kısmına büyük harflerle yazılmalıdır. Başlık kısmı olayın veya yapılan işlemin içeriğini yansıtacak şekilde seçilmelidir. içerik kelime ya da kelimelerle belirtilemeyecek durumda ise, sadece TUTANAK tabirini kullanmak da yeterli olabilir.

2. Tutanak düzenlenmesine konu olan suç veya olayın ne şekilde öğrenildiği belirtilmelidir.

3. Olaylar belirli bir yer ve zaman diliminde başlamış, devam etmiş ve neticelenmiştir. Tutanaklarda olayın meydana geldiği yer ile zaman dilimi (ne zaman başlayıp, ne zaman bittiği) mutlaka yer almalıdır.

4. Tutanak tanzim edilirken olay yerinde bulunan iz ve deliller tespit edilip tutanağa geçirilmelidir.

Olay yerinde;

- a) Saç, tırnak, kan vb. parçalar (şüpheli veya mağdurun bedeninden düşen).**
- b) Mendil, düğme, kravat, kumaş parçası vb. (şüpheli veya mağdurun üzerinden düşen).**
- c) Ateşli silah, kesici ve delici aletler vb. (şüpheliye ait ve suçu işlemeye yarayan alet).**

d) Parmak izi, ayak izi, diř izi, araç izi vb. (şüpheli veya mağdura ait) varsa bunlar mutlaka tutanakta belirtilmelidir.

5. Varsa olayın şüpheli, tanık, mağdur-müştekisi hakkındaki bilgileri yer almalıdır.

6. Olay ile ilgili şüpheli, tanık, müşteki-mağdur tarafından verilen ilk beyanlar kısaca tutanağa geçirilmelidir.

7. Olaylar niteliklerine göre bazı nedenlerin etkisi ile meydana gelmiştir. Tutanağı düzenleyen görevlilerin olay hakkında varsa gözlemleri mutlaka belirtilmelidir.

8. Olayda kasıt veya ihmal unsurunun olup olmadığını belirlemeye yarayacak iz,delil ve bilgilerin tutanağa kaydedilmesi gerekir.

9. Tutanağın sonunda yapılan işlemin tutanak olduğunun belirtilerek tutanağın düzenlendiğı tarih ve saat yazılmalıdır.

10. Tutanak sonuçlandırıldıktan sonra tutanağın altı, tutanağı düzenleyenler,olayın şüpheli, tanık, müşteki mağdurları tarafından imzalanmalıdır, imza bölümünde imzalayanların isim ve unvanları mutlaka belirtilmelidir

TUTANAK ÇEŞİTLERİ

1. Yakalama Tutanağı 2. Arama Tutanağı 3. Üst Arama Tutanağı

4. Zaptetme Tutanağı 5. Suçüstü Tutanağı 6. Olay Tespit Tutanağı

7. Teslim Tesellüm Tutanağı; 8. Yangın Tutanağı 9. Salıverme Tutanağı

10. Tebliğ ve Tebellüğ Belgesi(Tutanağı): 11. Kimlik Tespit Tutanağı:

12. Hastane Rapor Yazısı: 13. Buluntu Eşya Tutanağı:

KİMLİK SORMA, YAKALAMA, ARAMA, , EL KOYMA VE ZOR KULLANMA

KİMLİK SORMA:

5188 sayılı yasanın 7 inci maddesin (b) ve (f) bentleri ÖGG'ye kimlik sorma yetkisi vermektedir.

KİMLİK SORMA VE KİMLİK BELİRLEMEDE UYGULANACAK ESASLAR

1. Kimliği sorulan kişi ya da kişilerin kaçma veya saldırma riskine karşı gerekli emniyet tedbirleri alınır.Kimlik çıkartma bahanesi ile şahsın üzerinden çıkabilecek kesici, delici, silah veya patlayıcı maddelere karşı duyarlı olunur.

2. Kişiyeye belirli bir mesafeden daha fazla yaklaşılmaz ve arkası dönük durulmaz.

3. Kimlik sormada nazik, ki bar, kararlı ve disiplinli davranılır.

4. Kimlik veya gösterilen belgede kişinin adı, soyadı, fotoğrafı, mührü, silinti ve kazıntı olup olmadığı ve şahsın eşkali ayrıntılı olarak incelenir, gerekirse yanında başka kimlik olup olmadığı sorulur başka kimlik var ise mukayese edilir.

5. Kimlik kontrolü esnasında kişinin davranışları en ince ayrıntısına kadar kontrol altında tutulur.

6. Bayanların kimlik kontrolünün bayan görevlilerce yapılması esastır.

7. Kimliği kontrol edilen şahıstan şüphelenilmesi halinde aranan şahıslara ait isim listesi ve aranan şahıslar albümünden şahsın aranıp aranmadığı kontrol edilerek, gerekirse genel kolluğa bilgi verilir.

8. Kimliğin gösterilmesi için her türlü kolaylık sağlanır, kimlik kontrollerinde aile, kadın, yaşlı ve çocukların mağduriyetine sebep olunacak hareketlerden kaçınılır.

9. Kimlik sorma esnasında aranan şahıslar yakalandığında, genel kolluğa seri olarak bilgi verilir ve yakalanan kişi kolluğa teslim edilir.

10. Kimliğini ispat edemeyenlere sorumluluk sahasına giriş izni verilmez.

YAKALAMA:

Yakalama, "kamu güvenliğine veya kişinin vücut veya hayatına yönelik var olan bir tehlikenin ortadan kaldırılması için denetim altına alınması gereken veya suç işlediğı yönünde hakkında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan kişinin gözetimine veya muhafaza altına alma işlemlerinden önce özgürlüğünün geçici olarak ve fiilen kısıtlanarak denetim altına alınması. .. "dır (YGAIAY mA). Tanımdan da anlaşılacağı üzere yakalama, kişinin özgürlüğünün geçici olarak kısıtlanarak, fiilen denetim altına alınmasıdır.

a. Adli Yakalama

Adli yalama, kişinin suç şüphesi üzerine yakalanmasıdır. ÖGG'nin, 5188 sayılı yasanın? inci maddesi (c), (d) ve (j) bentlerine göre yapacağı yakalamalar, adli yakalamadır. Buna göre, ÖGG korumak ve güvenliğini sağlamakla görevli olduğu alan içinde suçüstü (meşhut suç) halinde şüphelileri ve haklarında yakalama tutuklama veya mahkumiyet kararı bulunan kişileri yakalamakla görevlidir.

ÖGG, iş yeri, mağaza, alışveriş merkezi gibi alanlarda işlenen hırsızlık, yaralama ve öldürme gibi suçüstü olaylara müdahale ederek şüpheliyi yakalama; yakamadan hemen sonra yaptığı arama ve bunun sonucunda elde ettiği suç aleti veya suçun ispatında delil olabilecek eşyaları muhafaza altına alma yetkisine sahiptir. Yakalanan şüpheli/şüpheliler ve elde edilen bulgular derhal tutanakla genel kolluğa teslim edilir.

Yakalanan kişiye kelepçe takılabilir.

b. Önleme Yakalaması

Önleme yakalaması suç şüphesi olmaksızın, çocuk, yaşlı, sarhoş veya kendisini idareden aciz kişileri kendilerinin veya çevresindekilerin zarar görmemesi için yakalanmasıdır. 5188 sayılı yasanın 7 nci maddesi (ı) bendi "Kişinin vücudu veya sağlığı bakımından mevcut bir tehlikeden korunması amacıyla yaralama"dan söz ederek, bu yetkiyi ÖGG'ye verilmiştir.

Yakalananın muhafazası;

Yakalanan kişinin ÖGG'nin elinde iken nerede ve nasıl muhafaza edileceği konusundaki dikkat edilecek hususlar şunlardır;

1. Önleme yakalamasına konu olan kişi kendisine veya çevreye zarar vermiyor ve kaçma ihtimali de yoksa kelepçe takılması veya bir yere kilitlenmesi aşırı bir tedbir olur.

2. Suç şüphesi üzerine yakalanan kişi kural olarak kelepçelenmelidir.

a. Şüphelinin saldırgan tavırlar göstermesi.

b. Şüpheliye karşı saldırı ihtimali bulunması.

c. Şüphelinin tanık olmaması gereken bir işlem, konuşma yapılacaksa ayrı bir oda veya otomobil içerisinde muhafaza edilebilir.

3. Şüpheli ayrı bir yerde muhafaza edilecekse personel sayısına göre ya bir ÖGG'nin nezaretinde tutulmalı ya da yetkililerce sık sık kontrol edilmelidir.

4. Şüphelinin muhafaza edileceği odanın eşyası ve donanım i böyle bir işleme uygun olmalıdır.

5. Birden fazla kişi yakalanmışsa olayın tarafları kesinlikle aynı mekanda tutulmamalı, aynı suçun şüphelisi olan kişiler bir arada tutuluyorsa kendi aralarında konuşmaları önlenmelidir.

ARAMA Aramanın Tanımı:

Arama, şüphelilerin yakalanması ve suç delillerini elde etmek için konut, işyeri, kişilerin üstleri ve benzeri yerlerde usulüne uygun olarak yapılan araştırmadır. Arama, şüphe altında bulunan kişilerin yakalanması amacıyla yapılabileceği gibi somut delillerin ortaya çıkarılması umulan hallerde de yapılabilir.

EL KOYMA:

EI koyma, delil olabilecek veya müsadereye tabi bir eşya üzerindeki kişinin tasarruf yetkisinin rızası dışında kamu gücü kullanılarak kaldırılmasıdır.

Anayasanın 20. maddesine göre, el koymaya karar verme yetkisi hakime aittir.

a. Adli EI Koyma

ÖGG, 5188 sayılı yasanın 7 nci maddesinin (c) ve (d) bentlerine göre yakaladığı kişiler üzerinde yaptığı aramada elde ettiği suçun ispatında delil olabilecek veya taşınması, bulundurulması, kullanılması ve alım-satımı yasak olan eşyaları muhafaza altına alarak tutanakla genel kolluğa teslim eder.

b. Önleme EI Koyması

ÖGG, koruma ve güvenliğini sağladıkları alanlara girmek isteyen kişilerin üzerindeki taşınması suç olmamakla birlikte tehlike teşkil eden eşyaları emanete alır. Bir belge karşılığı kişinin rızası ile alınan bu eşyalar çıkışta tekrar zilyedine teslim edilir.

c. Terk Edilen ve Bulunan Eşya

ÖGG, koruma ve güvenliğini sağlamakla görevli olduğu alan içinde, terk edilen ve bulunan eşyaları emanete almakla da görevlidir. Emanete alınan eşya, maliki ya da zilyedi baş vurduğu takdirde, kendisine; gelmezse genel kolluğa tutanakla teslim edilir.

EI koymada Dikkat Edilecek Hususlar;

- 1. EI koyma işlemi mutlaka bir tutanakla yazılı hale getirilmelidir**
- 2. EI konulan eşyanın ayırt edici özelliklerinin belirtilmelidir**
- 3. EI konulan eşyanın hangi nedenden, ne zaman ve kimden alındığı belirtilmelidir**
- 4. Olayın taraflarının açık kimlikleri belirtilmelidir**
- 5. Tarafların imzaları alınmalıdır**
- 6. Zapt edilen eşya değiştirilemeyecek şekilde koruma altına alınmalıdır**

ZOR KULLANMA:

Zor kullanma, direnme ve saldırının mahiyetine ve derecesine göre etkisiz hale getirilecek şekilde kademeli olarak artan nispette bedeni kuvvet, maddi güç kullanma ve kanuni şartları gerçekleştiğinde her çeşit silah kullanma yetkisini ifade eder.

KELEPÇELEME

- 1. Kelepçe zor kullanma unsurlarından birisidir.**
- 2. ilk kelepçeleme: Önce sağ kolun sonra sol kolun kelepçeleme önerilir. Pozisyon olarak;**
- 3. Yere yatırmak suretiyle**
- 4. Ayakta**
- 5. Bir engele dayamak suretiyle**
- 6. Diz üstü çöktürmek suretiyle**

KELEPÇE ÇEŞİTLERİ

- 1. Zincir Kelepçe**
- 2. Parmak Kelepçe**
- 3. Masonet Kelepçe**
- 4. Plastik Kelepçe**

COP KULLANMA

- 1. Sözlü komutlarla olaylar önlenmeye çalışılmalıdır.**
- 2. ikazlar her aşamada yapılmalı ve uyum sağlanınca güç kullanılmamalıdır.**
- 3. Kanuni sorumluluk içerisinde hareket edilerek güç kullanılmalıdır.**
- 4. Akli olunmadığı ve gerekmediği sürece son vuruş noktalarına vurulmamalıdır**
- 5. Kas bölgeleri hedef alınarak geçici bir süre şahsın hareket fizyolojisi zayıflatılmalıdır.**
- 7. Kalıcı etki oluşturacak vuruşlardan kaçınılmalıdır.**
- 8. Amaç saldırıyı etkisiz hale getirmek olmalıdır.**

VURUŞ BÖLGELERİ

- 1. Öncelikli bölgeler: Belden alt kısım, kalça, baldır ve ön kol bölgesidir**
- 2. ikinci derece bölgeler; Belden üst kısım, dirsek, diz, bilek, omuz ve pazu bölgeleridir**
- 3. Son olarak vuruş yapılabilecek bölgeler;Baş, boyun, kasık, omurga ve böbreklerdir**

ARAMA ESNASINDA ŞAHISLARIN KONTROLÜNDE KULLANILAN YARDIMCI GÜVENLİK CİHAZLARI:

Kapı Detektörü

Bu detektörler kapı şeklinde imal edilmiş olup, şahıslar içinden yürüyerek geçerken üzerinde bulunan metal nesnelere sinyal ile uyarı verirler. Sinyaller nesnenin kütesine ve ağırlığına göre artıp azalabilmektedir. Bu hassasiyetin seviyesi küçük nesnelere az, büyük bir metal geldiğinde ise fazla olup eihaz sesli ve ışıklı haber vermektedir.

EI Detektörü

Metale karşı duyarlıdır. Fakat yalnızca metal nesneye yakın tutulduğunda sinyal verir. Bu nedenle üreticinin belirttiği şekilde kullanılmalıdır, Detektörün metali algılayan geniş yüzeyinin tetkik edilen alana veya şahsın vücuduna paralel olarak 2,5-7,5 cm. uzaklıktan tutulması gerekir. EI detektörü kullanılmadan önce test edilmeli, pili kontrol edilmelidir.

EŞYALARIN KONTROLÜNDE KULLANILAN CİHAZLAR:

Bina ve tesislere giriş kontrollerinde eşyaların içerisindeki tehlikeli maddelere karşı duyarlı ve onları gösterebilen sistemler kullanılmaktadır, Günümüzde eşyaların kontrolünde en çok X-ray cihazı kullanılmaktadır. Patlayıcı koklama (analiz) cihazları ise X-ray cihaz ile birlikte kullanılmaktadır.

X-Ray Cihazı

X-ray cihazı ile cihaza sokulan çanta, paket, poşet içerisinde silah vs, olup olmadığı, fotoğraf karesi veya silüet şeklinde görülebilmektedir. Siyah ve beyaz arasında oluşan gri gölgeler değişik yoğunluktaki maddeleri göstermektedir.

Patlayıcı Analiz Cihazları ve Köpekler

Şahısların üzeri ve eşyalarında bulunan patlayıcıları veya bunların izlerini tespit eden cihazlar günümüzde yaygın olarak kullanılmaktadır. Köpekler de patlayıcıların ve uyuşturucuların tespitinde kullanılmaktadır. Koku alma duyuları insanlardan yüz kat daha fazladır. İşitme duyusu da daha yüksektir.

Bina ve Çevrenin kontrolünde kullanılan Cihazlar

1. Kapalı Devre Televizyon Sistemleri,
2. İkaz ve Alarm Sistemleri.
3. Yangın Alarm ve Yangın Söndürme Sistemleri.

Haberleşme Cihazları

1. Araç telsizleri.
2. Sabit ve mobil telefonlar.
3. Siren sistemleri.
4. Megafonlar.

ARAÇ KONTROLÜ

- Kontrol noktasında araçlar üzerinde yapılacak aramalar bomba yüklü araçlara ve baskınlara karşı en caydırıcı önlemdir.
- Teröristler eylemlerde daha çok çalıntı veya kiralık araç kullanılmaktadır. Araç kullanan şahsın araç sahibi olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Çalıntı arabaların kapı, kontak anahtarının bulunduğu yerde zorlama izleri bulunur. Camları kırık olabilir.
- Bomba yüklü bir araçta lastiklerin taşıdığı yük ile lastiklerin araç gövdesi arasındaki olağan dışı alçaklık durumu dikkatimizden kaçmamalıdır.
- Araçta bulunan şahıs veya şahısların heyecan durumları, geliş nedenleri ile ilgili tutarsız bilgiler, araç ve şahıslar üzerindeki şüpheli artırabilir.

Araç durdurulduktan sonra şunlar yapılır

1. Kendi güvenliğinizi sağlayın, aramayı en az üç kişilik bir ekip ile yapın
2. Aracınızı takip edilen aracın 3-5 m. arkasına, arka sol tarafına hakim olacak şekilde park edin,
3. Durdurma işlemi ister gece ister gündüz olsun, yolda seyreden sürücülere ve diğer devriye araçlarına karşı uyarı olması açısından devriye aracının tepe lambası, farları ve dörtlü sinyallerini açık tutun.
4. Sürücüyle konuşurken veya not tutarken hiçbir zaman iki aracın arasında durmayın.
5. Bir görevli araçta bulunan şahısları araçtan indirirken diğer görevli aracı aramalı, üçüncü görevli ise çevre güvenliğini sağlamalıdır.

SİLAH KULLANMA

Silah kullanma zor kullanmanın en ağır ve en son şeklini oluşturmaktadır. Bu yetki karşısındaki mutlaka öldürücü şekilde ateş edilmesi anlamına gelmez. Dolayısı ile ÖGG' leri ancak kendilerine veya üçüncü kişilere karşı yönelmiş saldırılara karşı, meşru müdafaa durumunda, bu saldırıları def etmek adına son çare olarak silah kullanabilirler.

SİLAH KULLANILMASINI GEREKTİREN DURUMLAR

1. Meşru müdafaa, ağır yaralanma veya ölüm veya ağır tehdidine karşı üçüncü kişileri savunmak için
2. İnsan hayatını ciddi biçimde tehlikeye sokacak, ağır bir suçun işlenmesini önlemek için

3. Böyle bir tehlike yaşayan ve başka zorlayıcı eylemlere direnen kişinin yakalanması veya kaçmasının önlenmesi için daha hafif önlemlerin yetersiz kalması durumunda

ATEŞLİ SİLAH KULLANMA YÖNTEMİNE İLİŞKİN KURALLAR

1. Silah kullanacak kişi, kendisini bir güvenlik görevlisi olarak açıkça tanıtmalıdır

2. Ateşli silahını kullanma niyeti taşıdığı konusunda açıkça uyarıda bulunmalıdır

3. Uyarının etkisini gösterebilmesi için yeterli süre tanımalıdır

ÖGG'İNİN SİLAH TAŞIMA YETKİSİ

1. 5188 sayılı kanunun 8. maddesi özel güvenlik görevlilerine verilen silah taşıma yetkisini düzenlemektedir.

Aynı kanunun 3.maddesinde de ÖGG'nin silah taşıyabileceklerine atıf yapılmıştır.

2. ÖGHDKUİY'in 24.maddesi. Görev alanında ateşli silah taşıyacak özel güvenlik görevlilerinde, 6136 sayılı kanun ve bu kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikte belirtilen şartların aranacağı hususu düzenlenmiştir.

BOLUM-9 SOSYAL İLİŞKİLER

ÖGG'LERİN VE HALKLA İLİŞKİLERİ

1. HALKLA İLİŞKİLERİN USUL VE ŞEKİLLERİ

ÖGG'leri halkla ilişkilerde daha doğru bir ifadeyle yüz yüze ilişkilerinde uyulması gereken usul ve şekilleri beş ana başlık altında inceleyebiliriz:

a. ilgi ve güler yüz göstermek b. işi çabuklaştırmak, bitirmek,c. Terbiyeli ve nazik bir dil kullanmak, d. Medeni ve ciddi bir tavır takınmak,e. iş sahiplerinin ilk planda haklı olduğunu kabul etmektir.

2. GENEL KOLLUKLA İLİŞKİLER

ÖGG'nin görev alanına bir görevin ifası için gelen genel kolluk mensupları hiçbir kısıtlamaya tabii tutulmaksızın içeriye girerler. Faili veya suç delillerini ele geçirebilmek için arama yapabilirler. Ancak genel kolluk mensubunun yapacağı görev onun silahsız olmasını gerektiriyorsa ÖGG kolluk mensuplarının silahını usulüne uygun olarak alacaktır.

Yine görevi sırasındaki ÖGG'nin , kamu kolluğu tarafından suç şüphesi üzerine,yeterli şartları da varsa aranması mümkündür. Böyle bir durumda ÖGG, kamu kolluğunun aranmasını fiilen engellemeye kalkışarak kendisini zor duruma düşürmemelidir.